

Zpráva o obhajobě habilitační práce JUDr. Naděždy Rozehnalové, CSc.

Dne 14. prosince 1993 proběhla před vědeckou radou Právnické fakulty Masarykovy univerzity veřejná habilitační přednáška a obhajoba habilitační práce JUDr. Naděždy Rozehnalové, CSc., členky katedry mezinárodního a evropského práva Právnické fakulty MU.

Habilitační přednáška byla věnována problematice zásahů států do oblasti smluvní svobody stran. Uchazečka

se nejprve věnovala rozboru mezinárodní obchodní transakce a vlivu dvou základních jevů v této oblasti – smluvní svobody stran a zásahů států – na ekonomické rozhodování stran smlouvy. V těchto souvislostech nejprve rozebrala institut smluvní svobody stran, který je v oblasti mezinárodního práva soukromého obohacen mimo svých základních atributů, tj. svobody uzavřít smlouvu, svo-

¹ Podrobněji o knihovně lidských práv na právnické fakultě srov. informaci S. Kopecké v prvním čísle Časopisu pro právní vědu a praxi na str. 172.

body výběru smluvního partnera svobody volby formy uzavření smlouvy, svobody utváření obsahu smlouvy a svobody ukončení závazkového poměru, obohacení o možnost volby právního řádu, kterým se bude smlouva řídit a volbu instituce (národního státního soudu či mezinárodního rozhodčího soudu), před kterou bude spor řešen. Uchazečka poukázala na skutečnost, že smluvní svoboda je jevem zasazeným do konkrétních společensko-ekonomických podmínek, které podmiňují její rozsah a ovlivňují její limity. Smluvní svoboda je předmětem historických změn a proměn. V jejím rozsahu se odráží přístup státu či států k řízení vnitřní i zahraniční ekonomiky, reakce na řešení některých sociálních problémů, vytváření společného světového či regionálního prostoru atd.. Uchazečka se pokusila kategorizovat zásahy státu do oblastí smluvní svobody. Zde poukázala jednak na omezení daná samotnou podstatou mezinárodních obchodních transakcí, jejichž obsah se nevyčerpává jen vztahy závazkově právními, dále na omezení, která přijímá stát za účelem vyrovnání případných nerovností potencionálně obsažených za určitých podmínek v institutu smluvní svobody a na zásahy, kterými stát realizuje své záměry při řízení ekonomiky, ochrany vnitřního trhu a současně reaguje na podněty přicházející z vnější sféry vztahů. Posledně uvedené dokumentovala jak na různých zákazech dovozu či vývozu zboží, licenčním systému atd..

V úvodu obhajoby své habilitační

práce nazvané „Transnacionální právo mezinárodního obchodu“ reagovala uchazečka nejprve na připomínky vyplývající z posudků oponentů – prof. JUDr. Otto Kunze, DrSc. a doc. JUDr. Květoslava Růžicky, CSc.. Vysvětlila zde jednak své pojetí termínu transnacionální, systematického práva, specifika obchodních transakcí v nichž na jedné straně stojí stát a na druhé zahraniční obchodník i otázce práva aplikovatelného na spory řešené před mezinárodní obchodní arbitráží vzhledem k připravované novelizaci zákona č. 98/1963 Sb..

V následující veřejné rozpravě byla prezentována řada názorů, připomínek i dotazů, které z různých pohledů reagovaly jak na předloženou habilitační práci, tak i na přednášku či obhajobu. Uchazečka s přehledem zodpověděla většinu dotazů, navodila další možné dimenze jednotlivých problémů a prokázala tak jednoznačně své znalosti a schopnosti. Logickým důsledkem kvality habilitační práce a průběhu obhajoby bylo tak jednomyslné rozhodnutí vědecké rady Právnické fakulty Masarykovy univerzity, přijaté na základě tajného hlasování, předložit rektoru Masarykovy univerzity návrh na udělení habilitantce vědeckopedagogického titulu „docent“. Tento titul rovněž zcela odpovídá vynikajícím výsledkům mnohaleté pedagogické a vědecké práce JUDr. N. Rozehnalové, CSc. na katedře mezinárodního práva brněnské právnické fakulty, kde se jmenovaná stala vůdčí osobností v oborech mezinárodního práva soukromé a práva mezinárodního obchodu.

Vladimír TÝČ